

Факт № 21/6
Фіз. 24.03.23р.

Уповноваженому Верховної
Ради України
з прав людини
Лубінцю Д.В.

Шановний Дмитре Валерійовичу!

Згідно Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого **Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України 22 грудня 2022 року № 309** до переліку територій, на яких ведуться **активні бойові дії**, відповідно до **постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 року № 209** «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану», **з грудня 2022 року припинено доступ нотаріусів**

Марганецької міської територіальної громади, Нікопольської міської територіальної громади Дніпропетровської області,

м. Очаків Очаківської міської територіальної громади Миколаївського району Миколаївської області,

Середино-Будської міської територіальної громади Шосткинського району Сумської області

до Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України.

Слід зазначити при цьому, що державних та приватних виконавців, органи реєстрації актів цивільного стану вказаних територіальних громад Дніпропетровської області **НЕ** відключено від доступу до Єдиних та Державних реєстрів Міністерства юстиції України.

Враховуючи вищезазначене, фактичний стан справ у містах Нікополі, Марганці, Очакові, Середина-Буда, активні бойові дії у вказаних містах не ведуться, але фізичні особи-підприємці, малий, середній та великий бізнес позбавлені багатьох можливостей, які пов'язані із роботою Єдиних та Державних реєстрів у сфері юстиції. Люди змушені їхати за десятки-сотні кілометрів до найближчого нотаріуса.

При цьому на території вказаних відсутній доступ нотаріусів до наступних реєстрів у сфері юстиції:

ЄДИНИЙ РЕЄСТР СПЕЦІАЛЬНИХ БЛАНКІВ НОТАРІАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ;
ЄДИНИЙ РЕЄСТР ДОВІРНОСТЕЙ;

СПАДКОВИЙ РЕЄСТР;
ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ОБТЯЖЕНЬ РУХОМОГО МАЙНА;
ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР РЕЧОВИХ ПРАВ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО;
ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР АКТИВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ ГРОМАДЯН;
ЕЛЕКТРОННИЙ РЕЄСТР АПОСТИЛІВ.

При цьому Єдиний державний реєстр судових рішень та автоматизована система виконавчого провадження працюють у штатному режимі.

Відповідно, порушуються та обмежена реалізація законних прав та інтересів осіб, що знаходяться на територіях міст Нікополя, Марганця, Очакова, Середина-Буди. Нотаріуси цих населених пунктів третій місяць позбавлені конституційного права на працю. Відповідно до законодавства нотаріуси не мають права виконувати іншу оплачувану роботу, крім виконання функції медіатора, викладацької, наукової і творчої діяльності, а також діяльності у професійному самоврядуванні нотаріусів.

Отримання доступу до Єдиних та Державних реєстрів є запорукою економічного «виживання» області. Підприємці, які користуються адміністративними послугами, потребують можливості здійснення реєстрації прав та обтяжень на нерухоме майно, реєстраційних дій щодо фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, внесення, отримання та зміну відомостей Єдиних та Державних реєстрів, перевірок повноважень представників юридичних осіб за довіреностями, можливості безперешкодного розпорядження коштами за банківськими рахунками, вчинення будь-яких нотаріальних дій без обмежень, оренди ТЗ, застави, іпотеки, банківські картки, проставлення апостилів для документів ЗЕД та багато іншого.

Дані міста є своєрідними «хабами виживання» не лише для своїх мешканців, але і для вимушених переселенців, тимчасово перемішених осіб. Вчинення нотаріальних, реєстраційних та інших дій, для яких має бути доступ до Єдиних та Державних реєстрів, є мінімальною та необхідною підтримкою звичайних громадян та підприємців **цих населених пунктів**, економічного розвитку, стабільності, непорушності гарантованих Конституцією України прав та свобод. Працювати в **цих населених пунктах** без роботи Єдиних та Державних реєстрів вбачається неможливим, створює багато перешкод та зайвих складнощів.

Ситуація, що склалась, створює додаткові перешкоди, поширює панічні настрої, є несприятливою для ведення бізнесу та розвитку економіки, та є неприпустимою під час війни. Відключення від реєстрів створює соціальну та економічну напругу та підводить до думки, що справжня ситуація у вказаних містах є набагато гіршою ніж інформують компетентні та офіціальні органи.

ПРОСИМО допомогти у відновленні прав громадян, бізнесу та нотаріусів:

1. Вжити заходів для відновлення доступу нотаріусів до Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, на території Марганецької міської територіальної громади, Нікопольської міської територіальної громади Дніпропетровської області, м. Очаків Очаківської міської територіальної громади Миколаївського району Миколаївської області, Середино-Будської міської територіальної громади Шосткинського району Сумської області;

2. Враховуючи дійсну ситуацію, що є на території Марганецької міської територіальної громади, Нікопольської міської територіальної громади Дніпропетровської області, м. Очаків Очаківської міської територіальної громади Миколаївського району Миколаївської області, Середино-Будської міської територіальної громади Шосткинського району Сумської області, **віднести ці території до «1. Території можливих бойових дій», тобто ініціювати необхідний комплекс дій та внести відповідні зміни до наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій від 22.12.2022 року № 309 Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією;**

3. Підтримки при внесенні зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 року № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» в частині зупинення доступу до Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, виключно у районах воєнних (бойових) дій або тимчасово окупованих територіях, надавши можливість працювати та виживати під час війни громадянам України та бізнесу усюди, де є така можливість;

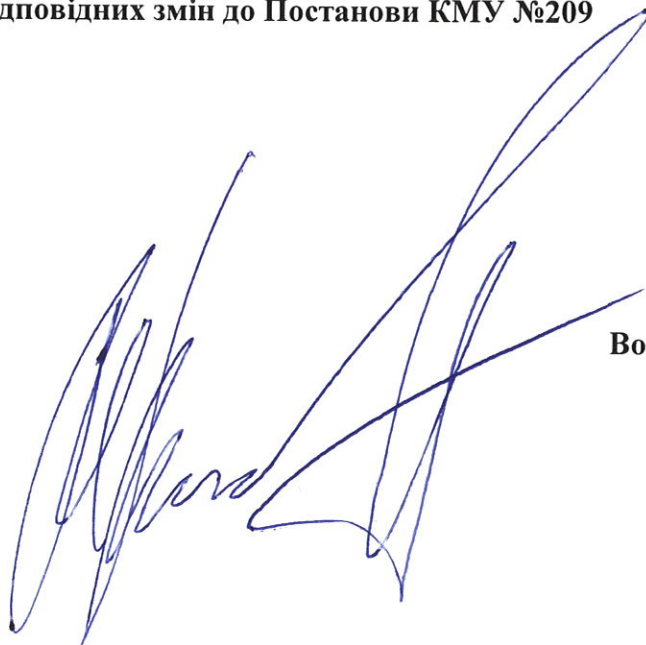
4. При цьому запропоновані зміни не містять ризиків, оскільки відповідно до постанови № 209, у разі появи загрози несанкціонованого доступу до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, зокрема внаслідок тимчасової окупації державою-агресором певної адміністративно-територіальної одиниці, адміністратор таких реєстрів невідкладно припиняє доступ користувачів до них в межах відповідної території, про що у дводенний строк інформує Міністерство юстиції;

5. Відповідно сприяти у внесенні необхідних змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2022 р. (із змінами) № 164 «Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану» та постанови Кабінету Міністрів України від 06.12.2022 р. (із змінами) № 1364 «Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» та інших нормативно правових актів задля усунення колізій законодавства;

6. Проаналізувати ситуацію, що виникла у м. Нікополі, Марганці, Очакові, Середина-Буді, наприклад, в порівнянні з м. Херсон (яке наразі не входить до переліку територій, де ведуться активні бойові дії), просимо розробити прозору систему, згідно якої не буде виникати сумнівів, щодо включення будь-якої території до категорії активні бойові дії.

Додаток: проєкт відповідних змін до Постанови КМУ №209

Президент НПУ

Володимир МАРЧЕНКО

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 2023 р. №
Київ

Про внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» від 6 березня 2022 р. № 209

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» (Офіційний вісник України, 2022 р., № 25, ст. 194), зміни, що додаються.
2. Ця постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2023 р. №

ЗМІНИ,
що вносяться до до Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання
державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів,
держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» від 6
березня 2022 р. № 209

1. В абзаці другому підпункту 1 пункту 1, абзаці першому підпункту 10¹ пункту 1, абзаці другому підпункту 10² пункту 1, абзаці третьому підпункту 12 пункту 1 «територій, на яких ведуться активні бойові дії» змінити на «районів воєнних (бойових) дій», підпункті 1 пункту 1² «територій, на яких ведуться активні бойові дії» змінити на «районів воєнних (бойових) дій, інформація про які визначається рішенням Головнокомандувача Збройних Сил України»

Порівняльна таблиця

До змін	Після змін
Абзац другий підпункту 1 пункту 1	
<p>«державними реєстраторами юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, державними реєстраторами речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що перебувають у трудових відносинах із суб'єктом державної реєстрації/суб'єктом державної реєстрації прав, місцезнаходження якого є адміністративно-територіальною одиницею, що належить до територій, на яких ведуться активні бойові дії або тимчасово окупованих, та відповідають вимогам, визначеним <u>підпунктом 10⁻⁴</u> цього пункту (далі - державні реєстратори);</p>	<p>« державними реєстраторами юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, державними реєстраторами речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що перебувають у трудових відносинах із суб'єктом державної реєстрації/суб'єктом державної реєстрації прав, місцезнаходження якого є адміністративно-територіальною одиницею, що не належить до районів воєнних (бойових) дій або тимчасово окупованих, та відповідають вимогам, визначеним <u>підпунктом 10⁻⁴</u> цього пункту (далі - державні реєстратори);</p>
Абзац перший підпункту 10⁻¹ пункту 1	
заяви/документи для державної реєстрації, які подані до введення воєнного стану та перебувають на	заяви/документи для державної

розгляді державного реєстратора, що перебуває у трудових відносинах із суб'єктом державної реєстрації/суб'єктом державної реєстрації прав, місцезнаходженням якого є адміністративно-територіальна одиниця, що належить до **територій, на яких ведуться активні бойові дії** або тимчасово окупованих, та/або який не відповідає вимогам, передбаченим цією постановою, нотаріуса, не включеного до переліку нотаріусів, а також нотаріуса, включеного до переліку нотаріусів із відповідним застереженням, передаються територіальним органом Міністерства юстиції за допомогою програмних засобів ведення Єдиного державного реєстру/Державного реєстру прав державному реєстратору, нотаріусу, який включений до переліку нотаріусів без відповідного застереження, на підставі відповідного письмового звернення:

реєстрації, які подані до введення воєнного стану та перебувають на розгляді державного реєстратора, що перебуває у трудових відносинах із суб'єктом державної реєстрації/суб'єктом державної реєстрації прав, місцезнаходженням якого є адміністративно-територіальна одиниця, що належить до **районів воєнних (бойових) дій** або тимчасово окупованих, та/або який не відповідає вимогам, передбаченим цією постановою, нотаріуса, не включеного до переліку нотаріусів, а також нотаріуса, включеного до переліку нотаріусів із відповідним застереженням, передаються територіальним органом Міністерства юстиції за допомогою

	<p>програмних засобів ведення Єдиного державного реєстру/Державного реєстру прав державному реєстратору, нотаріусу, який включений до переліку нотаріусів без відповідного застереження, на підставі відповідного письмового звернення:</p>
<p>Абзац другий підпункту 10² пункту 1</p>	
<p>Доступ до Державного реєстру прав/Єдиного державного реєстру для формування та реєстрації заяв у сфері державної реєстрації прав надається нотаріусам, які не включені до переліку нотаріусів або включені до нього з відповідним застереженням, робоче місце (контора) яких розташовано в межах адміністративно-територіальної одиниці, що не належить до ~~територій, на яких ведуться активні бойові дії~~ або тимчасово окупованих, за їх зверненням до технічного адміністратора зазначених реєстрів у порядку, визначеному законодавством;</p>	<p>Доступ до Державного реєстру прав/Єдиного державного реєстру для формування та реєстрації заяв у сфері державної реєстрації прав надається нотаріусам, які не включені до переліку нотаріусів або включені до нього з відповідним застереженням, робоче місце (контора) яких розташовано в межах адміністративно-територіальної</p>

	<p>одиниці, що не належить до районів воєнних (бойових) дій або тимчасово окупованих, за їх зверненням до технічного адміністратора зазначених реєстрів у порядку, визначеному законодавством;</p>
<p>Абзац третій підпункту 12 пункту 1</p>	
<p>шляхом надання ідентифікаторів доступу суб'єктам, визначеним в частині сьомій статті 11 Закону України “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань” та в частині третій статті 32 Закону України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень”, місцезнаходження, робоче місце (контора) яких розташовано в межах адміністративно-територіальної одиниці, що не належить до територій, на яких ведуться активні бойові дії або тимчасово окупованих, за їх зверненнями до технічного адміністратора цих Реєстрів;</p>	<p>Шляхом надання ідентифікаторів доступу суб'єктам, визначеним в частині сьомій статті 11 Закону України “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань” та в частині третій статті 32 Закону України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень”, місцезнаходження, робоче місце (контора) яких розташовано в межах адміністративно-територіальної одиниці, що не належить до</p>

	<p>районів воєнних (бойових) дій або тимчасово окупованих, за їх зверненнями до технічного адміністратора цих Реєстрів;</p>
<p>Підпункт 1 пункту 1²</p>	
<p>припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в межах адміністративно-територіальних одиниць, що належать до територій, на яких ведуться активні бойові дії або тимчасово окупованих, інформація про які міститься в переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій;</p>	<p>припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в межах адміністративно-територіальних одиниць, що належать до районів воєнних (бойових) дій, інформація про які визначається рішенням Головнокомандувача Збройних Сил України або тимчасово окупованих, інформація про які міститься в переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Міністерством з</p>

	питань реінтеграції тимчасово окупованих територій;
--	---